

Zaměřeno na Království

Roč. 25 č. 9

Anthony Buzzard, editor

Červen, 2023

Základní kroky při následování Ježíše

Studium Matouše 5-7, Kenneth LaPrade, Texas

Při zkoumání biblických zásad, co to znamená věrně poslouchat Ježíše, můžeme uvažovat o různých biblických přístupech. Můžeme rozumně začít tím, že se zaměříme na to, co je v Ježíšově učení ve čtyřech evangeliích prohlášeno za nejdůležitější. Je zřejmé, že celkovým tématem Ježíšova kázání je "Boží evangelium" (Mk 1:14) a v 15. verši: "Čas se naplnil," řekl Ježíš, "Boží království je blízko. Čiňte pokání a věřte v toto evangelium." Ježíšův neustálý, opakovaný důraz na pokání (skutečnou změnu myšlení a jednání) spojený s tímto dynamickým tématem budoucího Království, hluboce zakořeněným v hebrejských prorockých Písmech (Dan 2:44-45; 7:13-14, 18, 22, 27; Iz 2:1-4; 11:1-10; Mich 4:1-5), je zcela zřejmý od samého počátku Ježíšovy služby (Mt 4:17, 23; Lk 4:43). Když se podíváme na celou Ježíšovu řeč týkající se tohoto významného tématu (jako v Lk 22:28-30) a na její širší novozákonní kontext, není těžké pochopit, že Ježíš slíbil nadcházející naplnění Božího panoramatického záměru pro všechny věky: nastolit prostřednictvím své mesiášské funkce dokonale spravedlivou celosvětovou vládu (království), až se vrátí na zem. To by zahrnovalo velké očekávané události (Dan 12:1-3) dvou budoucích vzkříšení, počínaje vzkříšením "spravedlivých" z mrtvých (Zj 10:7; 11:15-18). V rozhodujícím důsledku budou všechny chybující, světské vlády během současné doby láskyplně a mocně nahrazeny, až se Ježíš vrátí!

Další klíčovou prioritou, kterou Ježíš zdůrazňuje, je jeho stručné, dvojí shrnutí "Zákona a Proroků" s vysoce spiritualizovaným zaměřením – což v podstatě představuje vylepšený základ pro myšlení nové smlouvy (Mt 22:35-40; Mk 12:28-34). Všimněte si, že podle odkazu v Markově evangeliu je naprosto jednoznačné (citace Dt 6:4), že milovat Boha znamená pochopit, kdo je On jedinečný - "Otec", "jediný, který je skutečně Bůh" (Jan 17:3). Také při prostém a pozorném čtení je zřejmé, že mnohé a mnohé praktické podrobnosti o lásce k Bohu a lásce k bližnímu důkladně prostupují

Ježíšovým učením i všemi spisy Nové smlouvy (NZ)!

Ježíšovy výroky a učení mají jistě i další důrazné aspekty, jako je jeho přesvědčení o celistvosti hebrejského Písma (Jan 10,35b: "a Písmo nemůže být porušeno"). Lukáš 24:44 ukazuje Ježíšův pronikavý, celkový pohled na celý soubor hebrejských (neboli S.Z.) Písem jako na Zákon, Proroky a Žalmy (první kniha "Spisů").

S tímto rychlým pohledem na několik tematických "zastřešujících" skutečností, které již máme pevně v paměti (včetně Ježíšova kontextuálního použití vodního křtu Jan 3:4 a později přikázaného v Mt 28:19), by mělo být úžasným požehnáním projít si některé konkrétní aspekty Ježíšova úplně prvního velkého učení v Matoušově evangeliu: kapitoly 5, 6 a 7 v kontextu (Mt 4:17, 23) jeho zasvěcení hlásání evangelia o Božím království, které se také idiomatičtým způsobem nazývá (pouze u Matouše) "Království nebes" - protože přijde od Boha nebes a projeví se na zemi (Dan 2:44).

Požehnání království: Matouš 5:3-20

Při studiu podrobností tohoto "horského kázání" je zřejmé, že Ježíš nabízí velmi velkorysé pozvání "chudým v duchu", zarmouceným, mírným (nebo pokorným) atd., aby mohli nyní reagovat pokáním – aby v budoucnu zdědili zemi (celou zemi) (Mt 5:5, citace Ž 37:11). Toto dědictví má nastat, až na zemi jistě přijde Boží království, přičemž Boží vůle se na zemi bude dokonale plnit (Mt 6:10), za tuto skutečnost by se věřící měli nyní den co den modlit!

Podobně jako pečlivě porovnáváme pozoruhodnou frazeologii "blažený" z Matouše 5:3-12 s paralelním slovníkem, který používá kontrastní výrazy "blažený" a "běda" (nebo "žal") v Lukáši 6:20-26, můžeme také zhodnotit podobnost s několika dalšími biblickými pasážemi. V děkonné modlitbě Hany v 1 Samuelově 2: 1-10 je vidět, jak ponížené a chudé Bůh nakonec povýší, a Mariino radostné vyjádření v Lukášově evangeliu 1:46-55 také ukazuje konečné Boží povýšení pokorných. Seznam požehnání v 5. kapitole Matoušova evangelia (a také v 6. kapitole Lukášova evangelia)

vrcholí tím, že budoucí "odměny" Království (v současnosti uložené u Boha "v nebi") budou uděleny (doslova v budoucnosti, ale v příslibu již nyní) těm, kteří jsou v současnosti uráženi, pronásledováni a obelháváni – kvůli věrnosti Ježíši.

Toto pozvání k otevření Království je skutečně určeno všem, ale je implicitně zřejmé, že vyžaduje rychlé přijetí změněného postoje. Například tato požehnaní Království zde nejsou nabízena pyšným, arogantním, "oblíbeným", svárlivým nebo zatvrzelým. Je však ironií, že právě takové klamně vlastnosti (v tomto věku často spojované s "úspěchem") prostupují těmi, kdo neúspěšně usilují o scestné náboženství!

V dnešní době může člověk mezi skutečně "chudými v duchu" snášet pronásledování, trpět zármutkem, zakoušet hlad, usilovat o mír, snažit se být milosrdný atd, aniž by z toho měl v tomto časovém rámci nějaký zjevný prospěch. Nicméně konečné rozuzlení přicházejícího Království a jemu vlastní mocný zvrat okolností je zcela zřejmý v blaženém či "požehnaném" postavení těch, kteří pokorně odpovídají na Ježíšovo pozvání!

Krátce poté, co Ježíš vyzývá své posluchače, aby vytrvali jako užitečná "sůl" a zářili (užitečnými, plodnými činy) jako "světlo" (Mt 5:13-16), začíná v 5:17-20 a v následujících praktických otázkách představovat, co znamená poslouchat Zákon v novém, spiritualizovaném smyslu. Ježíš zde fakticky iniciuje pochopení toho, jak žít podle novozákonních norem, které nejsou pouhým opakováním starého, mosaického Zákona. Ježíš vyučuje revoluční poselství, které proniká do hlubin lidské mysli a srdce a zároveň zůstává zakotveno v kořenech biblického dědictví Izraele.

Milovat všechny lidi:

Matouš 5:21-48, 6:12-15, 7:1-5

Ježíš se v páté kapitole Matoušova evangelia opakovaně zaměřuje na to, jak má člověk milovat svého bližního, a staví do kontrastu doslovné, tradiční Mojžíšovo paradigma s novým, hlubším příkazem, který zahrnuje duchovní úroveň poslušnosti vycházející z mysli a srdce. Například ve verších 21-26 je nyní spáchání vraždy hluboce rozšířeno Ježíšem na to, abychom si dávali pozor a nepodléhali základnímu klamu lidského hněvu a zároveň se zdrželi používání urážlivých výrazů (jako je oslovování lidí "idioti" apod). Několik

hyperbol tyto body zdůrazňuje. Podobně je ve verších 27-30 Mojžíšův pohled na cizoložství přetvořen na předcházení nevhodnému chtíči (touze) ze srdce. Ježíš pak odvážně nesouhlasí s mojžíšskou normou o rozvodu citovanou v Dt 24:1-4 tím, že zakazuje rozvody s výjimkou případů nevěry (v. 31-32). (Mt 19:1-9 dává ještě více nahlédnout do Ježíšova promyšleného nového příkazu týkajícího se rozvodu a priority Gn 1:27 a 2:24 před tím, co bylo později povoleno Mojžíšem v Dt 24:1 a násl., "pro tvrdost vašeho srdce").

Ježíš také zpochybňuje mosaickou normu, podle níž bylo možné požadovat odplatu: "Oko za oko a zub za zub" (Ex 21:24), a nabízí novou normu: "Neodporuj zlému člověku, ale nastav tvář" (klidně připuť další urážky, v. 38-42). Jinými slovy, místo abychom si "stáli na svých právech", jak často říkáme v moderním světě, měli bychom si s radostí "nechat věci líbit", když se s námi špatně zachází nebo když jsou na nás kladeny nespravedlivé požadavky. Máme dál zářit jako světla a nemáme se nikomu mstít!

Láska k bližnímu (Lv 19:18) již nemá být (podle Ježíšova novozákonního "zákona") spojena s tvrdým, nelibostným postojem vůči tradičním "nepřátelům" (jak se to snad odráží v Dt 23:3-6). Ježíš nám prikazuje, abychom milovali i své nepřátele (v. 43-48) a milovali je skutečně jako Bůh – který dává požehnání slunečního světla a deště jak dobrým, tak zlým. Nezbytné odpuštění druhým je v 6:12, 14-15 významně zdůrazněno hned trojnásobně, a to jako bona fide podmínka toho, aby nám Bůh skutečně odpustil. Kromě toho se máme zdržet pokryteckého odsuzování druhých (v tom smyslu, že bychom je přísně odsuzovali, a přitom si bezstarostně nevšímalí svých vlastních nedostatků, 7:1-5). Ježíš neříká, že bychom si ve svém životě neměli zachovávat vysoké morální standardy, ale je jasné, že bychom je měli zastávat bez pokrytectví typu samospravedlnosti. Také nenaznačuje, že nikdy nemůžeme pomáhat druhým, kteří mají v očích smítka, ale určitě to musíme dělat poctivě. Životní novost hojně proniká do všech Ježíšových autoritativních nařízení!

Ve výše uvedeném výčtu různých aspektů lásky k bližním je třeba si všimnout, že Ježíš v tomto prvním významném učení v Matoušově evangeliu ukazuje naše srdce již nyní vnímavě na budoucí skutečnosti Království! V časech, které přijdou (až bude satan spoután, aby již nemohl svádět národy, Zj 20:1-3), se

lidé všude budou učit milujícím přikázáním JHVH, místo aby vyvíjeli válečné zbraně a učili se válce (Iz 2:1-4). Dává biblický smysl pouze to, aby ti, kdo nyní poslouchají Ježíše (aby se připravili na dědictví této celosvětové, nenásilné budoucí vlády), byli Boží milostí vycvičeni v autentické lásce k druhým do té míry, že se zdrží prudkého hněvu, zášti, lehkovážného používání ošklivých urážek, mstivých odplat, projevů zjevného nedostatku odpuštění, bezcitného nezájmu a pokrytecky tvrdých, odsuzujících postojů!

Milovat jediného pravého Boha:

Matouš 5:33-7:20

Kromě všech výše uvedených úvah o oddané lásce k bližním je toto první učení (Mt 5-7) plné vynikajících postřehů o tom, co znamená opravdově milovat Otce, jediného pravého Boha. Člověk by se měl vyhýbat "přisahám" (prázdným, slovním tvrzením), ale s prostotou říkat: "Ano nebo ne" (5:33-37). Člověk nesmí praktikovat věci (jako je štědré dávání, modlitba nebo půst) okázale nebo "pro parádu", ale spíše budovat srdce zaměřené pouze na Boha – a v tichosti přijímat často skryté odměny, které mu nakonec dává (6:1-18). Místo toho, aby se člověk neustále rozptyloval hmotným bohatstvím a dělal si starosti nebo se stresoval kvůli základním životním potřebám, má věnovat nerozdělenou pozornost tomu, aby byl oddán Bohu (a dělal to, co je před ním správné) a zároveň usiloval o jeho království, s jistotou, že Otec uspokojí všechny naše potřeby a jistě se o nás postará i v budoucích dnech (6:19-34). Ačkoli se musíme vyhnout pokryteckým soudům, musíme být přesto pozorní, pokud jde o naši péči při rozdávání toho, co je svaté (7:6), a také si musíme být pozorně vědomi, abychom posoudili závažný vliv ("špatné ovoce") falešných proroků (dravých vlků převlečených do ovčího roucha!), jak je vidět v 7:15-20. O pilné věrnosti v upřímných, vroucích modlitbách (při opravdové důvěře ve spolehlivého nebeského Otce) se mluví v celém tomto učení: 5:44; 6:7-15 a také docela dynamicky v 7:7-11. Krátce se zde podíváme trochu více na slavnostní závěr o opravdovém naslouchání Ježíšovým **slovům!**

Ježíš poté, co rozvinul téma neustálého žádání, hledání a klepání v modlitbě, uvádí v 7:12 "zlaté pravidlo": "Cokoli chcete, aby lidé dělali vám, dělejte i vy jim. To je shrnutí Zákona a proroků." Nepoužívá pouze lehkovážné klišé o tom, že je třeba být "milý" v obecném

smyslu. Pečlivě shrnuje celé kontextuální zaměření na to, abychom byli vroucně oddáni jedinému pravému Bohu a stejně tak abychom v rámci této aktivní lásky k Bohu milovali druhé! Následující verše (13-14) ukazují, že ke vstupu "úzkou branou", která jedinečným způsobem vede k "životu" (míněn je život budoucího věku), je zapotřebí namáhavého úsilí.

Závěr: Matouš 7:21-27

Po vážném varování v kontextu 7. kapitoly před podvodem "falešných proroků" (kteří mohou být vnímáni jako falešní, protože přinášejí zjevně špatné ovoce) Ježíš předkládá překvapivý závěr (7:21-27), který začíná budoucím scénářem týkajícím se vstupu (nebo odepření vstupu) do Božího království. Svá slova směřuje k mnoha lidem, kteří ho budou oslovovat "pane, pane". Není pochyb o tom, že takoví lidé budou upřímní a zároveň budou předkládat "duchovní" důkazy své věrnosti Ježíši, ale budou přísně odmítnuti z jednoho základního důvodu. Takoví lidé by Ježíšovo poselství skutečně slyšeli (nebo mu naslouchali), ale nepraktikovali by to, čemu je pečlivě učil! Tak by je postihla metaforická katastrofa, jako když mají nestabilní dům postavený "na písku", který se násilně zboří. Celé toto na Království zaměřené téma z Matoušova evangelia 5-7 (a jeho strohý závěr v 7. kapitole) nemá vůbec nic společného s tím, že by lidé byli po smrti posíláni do "nebe" nebo do "pekla" podle klamně oblíbené, ale pohanské tradice. Závěr tohoto učení má však vše co do činění s velkorysou, uskutečnitelnou Boží nabídkou – skrze Ježíše – reálné možnosti přinášet poslušnou plodnost (kterou je třeba aktivně praktikovat již nyní), aby lidé byli spaseni a nakonec užiteční podle Božího láskyplného plánu, až na zemi přijde jeho království. Ti, kdo Ježíšova slova slyší a skutečně je praktikují, budou mít svůj dům "postavený na skále" a zdědí Boží království!

Jak se vypořádat s hněvem

Ježíšovo důkladné učení zde není abstraktním, nadpозemským cvičením v květnatých slovech, ani směsicí nesouvislých střípků náhodných etických ideálů. Když se zabývá nějakým konkrétním tématem (například když používá mosaický zákon týkající se vyhýbání se vraždě), ponoří se hluboko do nitra problému osobního jednání s doutnajícím lidským hněvem. V rámci každodenního života člověk jistě může pocítovat počáteční hněv v důsledku nepřízně osudu (dokon-

ce oprávněně, jak to občas dělal Ježíš: Mk 3:5). Pravý věřící však musí pohotově a pokorně dodržovat Boží novozákonní nařízení o "odkládání" hněvu, zloby, hořkosti, proklínání atd., místo aby nechal tyto věci zahnívat (Ef 4:26-27, 31-32; Jak 1:19-21). Jednoduše řečeno, pokud člověk nedokáže biblicky zpochybnit své vlastní sklony k hněvu, jednoduše ani nezačal poslouchat jednu ze základních Ježíšových směrnic! Osobně jsem byl dříve indoktrinován chybným názorem, který silně ospravedlňoval přehnaný hněv zvráceným způsobem! V dnešní době je zřejmé, že lidé (dokonce i "křesťané") mají tendenci jít s proudem a ospravedlňovat a obhajovat svůj hněv - místo aby se ho naučili svědomitě zbavovat! Proč ale v nejhlubší upřímnosti nevyzkoušet to, co Ježíš jasně přikázal? Tak lze růst k věrné modlitbě, a to i při jednání s dotěrnými nepřáteli! Toto novozákonní chování by dramaticky vedlo k tomu, že by si člověk vypěstoval milující srdce, které má velmi daleko k tomu, aby si dokonce přál, aby ten a ten byl mrtvý! Podobné postřehy by bylo možné učinit o každém z Ježíšových přesných, praktických příkazů, jak je přehledně uvádíme při studiu tohoto prvního zaznamenaného učení.

Podle mě je docela nápadné, že Ježíš se přímo zabývá otázkami ovládnutí hněvu a cizoložné touhy v srdci, a to těsně po sobě (Mt 5:21-30). V dnešní době mají lidé tendenci bezstarostně následovat určité zcestné normy popkultury týkající se bezuzdného vylévání hněvu a také smělého jednání podle jakýchkoli sexuálních pudů; dokonce prosazují myšlenky, že by bylo škodlivé takové silné lidské pocity a pudy omezovat! Nicméně Ježíšovo první učení v Matoušově evangeliu odvážně ukazuje, že lidské bytosti skutečně mají schopnost svobodné vůle (s Boží pomocí) poslouchat prospěšná slova skutečného **života!**

Je ovšem nezbytné, abychom nepodlehli žádné moderní teologii, která buď nenápadně, nebo zjevně bagatelizuje tato zásadní slova novosti, jež nám Ježíš poskytl! Například (možná kvůli rozšířenému vlivu moderních, populárních "falešných proroků") by se někdo mohl mylně domnívat, že biblická "milost" znamená, že není třeba vážně zápasit s určitými zdánlivě obtížnými pokyny. V důsledku toho může člověk lehkomyslně upadnout do nedbalého myšlení, které pak obvykle omlouvá naprostou neposlušnost. Tragické je, že takový člověk může navzdory naprosté nevěře

srdce nadšeně chválit Ježíše a Boha (jak je to dnes bohužel ve většině tradičních náboženství běžné). Také by mohl být velmi ošklivě oklamán, aby si myslel, že Ježíšovo učení bylo určeno pouze Židům ve starověkém časovém rámci (nebo "dispensaci"), ale pro křesťany nyní neplatí a není relevantní.

Podobně jako modlitba a meditace při čtení a opětovném čtení Matouše 5-7 v různých překladech (s přihlédnutím k Ježíšovým panoramatickým prioritám Království), můžeme se těšit z několika platných postřehů některých přemýšlivých autorů, například N. T. Wrighta, *Matthew for Everyone*, 1. část: (str. 34-81) a Dallas Willard, *The Divine Conspiracy* (str. 111-408).

Nový Mojžíš: Pět bloků výuky

Druhou možností dalšího studia by mohlo být systematické sledování toho, jak toto první hlavní učení (Mt 5-7) přímo souvisí s dalšími čtyřmi oddíly učení v Matoušově knize. "Když Ježíš dokončil tato slova" (7:28), je to věta paralelní se čtyřmi dalšími větami v 11:1, 13:53, 19:1 a 26:1. Pět bloků vyučování spolu tedy úzce souvisí:

- (1) Matoušovy kapitoly 5-7 (jak je zde stručně studováno),
- (2) 10. kapitola: pokyny dvanácti apoštolům, kteří se podílejí na šíření Království.
- (3) kapitola 13:1-53: řada podobenství o Království
- (4) 18. kapitola: být jako malé děti, abychom vstoupili do Království, vyhybat se tomu, abychom byli kamenem úrazu, hledat ztracené se srdcem pastýře, řešit spory týkající se hříchů, které je třeba napravit, a silně poučení a podobenství o pokání a odpuštění a
- (5) kapitoly 23-25: sžíravé pokárání falešných náboženských vůdců, po němž následují prorocké podrobnosti o časech budoucího Mesiášova návratu a mezitím aktivní příprava na tuto předpovězenou budoucnost.

Pozorní badatelé si všimli, že Matoušův důraz na pět hlavních učebních prezentací ve skutečnosti ukazuje Ježíše jako nového "Mojžíše" (Dt 18:15-19). Původní Mojžíš byl ovšem úzce spojen se Zákonem a prvními pěti knihami Bible. Stejně jako Mojžíš oznamoval Boží starozákonní normy výhradně Izraeli, Ježíš zvěstoval obnovené a přepracované Boží novozákonní nor-

my Izraelcům – a nakonec lidem ze všech kmenů, jazyků, národů a etnických skupin!

Základní kroky při hledání cesty za Ježíšem jsou tedy krásně nastíněny v jeho prvním zaznamenaném učení (Mt 5-7) a pak se důsledně proplétají celou Matoušovou knihou – a vlastně celým spisem Nové smlouvy (Nového zákona). Stejně jako v Ježíšově prvním podrobném učení lze snadno odhalit, jak jsou jeho normy založené na novozákonním Království zakořeněny v plánu chápání naděje starých hebrejských Písem. Takový ucelený celkový obraz (který je jasně aplikovatelný na náš skutečný život) znamená, že věřící nemusí nikdy pochybovat o tom, že "pevný základ" je již zajištěn v Ježíšových přesných slovech, která je třeba ze srdce poslouchat (Mt 7:24-27; Jan 12:44-50) - stejně jako "skála" jeho mesiášské identity "Syna živého Boha", jak ji vyznává Petr v Mt 16:15-18.

Vydávání svědectví Ticho, prosím – NEBO NE!

Barbara Buzzard

Nedávno jsem měla příležitost studovat dítě, kterému byly podle mého odhadu asi tři roky, a zaujalo mě tím, že ani uprostřed venkovní akce v bazénu nevydávalo žádné zvuky. Při druhé příležitosti to bylo stejné; byl aktivním účastníkem zábavy, i když po celou dobu mlčel. Netuším, proč tenhle miláček nemluvil. Kdybych mohla, přiměla bych ho, aby promluvil.

Začala jsem přemýšlet, jestli nás Bůh vidí právě takhle. Existuje podobná situace mezi námi jako Božími dětmi a naším Otcem? *Chce*, abychom mluvili, když my mlčíme? Možná se nad námi trápí, když nedokážeme mluvit jeho jménem, když nedokážeme druhým sdělit, že má plán a že by se na něm mohli podílet?

Vzpomínám si na podobnou situaci před lety, kdy jsem byla upozorněna na to, že děti, které jsme pozvali na badminton, hrají potichu. Když hrála naše rodina, hráli jsme bouřlivě, s výskotem a křikem. V tomto případě násilnický otec tyto děti zformoval do dřevěných postaviček, které mlčely, aby ho nerušily.

Ticho je nepřírozené. Často je varovným znamením, že není vše v pořádku. Neuleví se nám všem, když po

chvíli ticha k uctění něčí památky můžeme opět promluvit? Představte si, že by tato svoboda nebyla nikdy obnovena! A nyní, když je naše svoboda slova omezována z politických důvodů, je toto právo o..to cennější. Naše povinnosti v této době korupce a ztracenosti jsou jistě ještě větší.

Kdo nebo co nás jako křesťany umlčelo? Máme hlásat, svědčit, mluvit o Písmu s nadšením, vyprávět druhým o našem objevu, co to znamená být spasen a **k čemu** jsme spaseni! A jak úžasné jsou dvě Ježíšovy věsně: jeho učení a jeho oběť. Dvěma největšími obavami, které Američané sdílejí, jsou prý: 1) strach z veřejného projevu a 2) hrůza z hadů. Jelikož trpím oběma těmito strachy, tady jste mě prostě nemohli přebít. I když mluvení o své víře není zrovna veřejným projevem, domnívám se, že faktor strachu zde funguje. Nesmíme mu dovolit, aby ovládl den!

Líbí se mi, že kdykoli se v hebrejské Bibli a v Novém zákoně zjevili muži nebo ženy andělé, vždy řekli: "Neboj se!"¹ Rabín Harold Kushner upozornil, že nejčastějším výrokem Boha člověku v hebrejské Bibli je "Neboj se!"² Někteří tvrdí, že se tato myšlenka vyskytuje 365krát, a to v různých podobách: např. "Neboj se!". "Nelekejte se!" "Nemějte strach."³

Protože strach nás přiměje k tomu, abychom neposlechli své "pochodové rozkazy", musíme se jím zabývat a překonat ho. Neodvažujeme se riskovat Boží zklamání. Jeho schválení našich činů (našich slov v praxi) je pro vstup do Království nezbytné. Musíme růst v Boží přízni tak, jak to dělal Ježíš svou poslušností (Lk 2:40, 52). Neexistuje žádné klidné sezení, žádné usínání na vavřínech, žádné schovávání, žádné mlčení. Neexistuje žádná svoboda, ať už se jedná o muže nebo ženu, být zbabělcem. Je to svoboda, kterou nemáme – je to nečestná cesta, forma podvodu a v nejhorším případě zrady. Zdá se, že velká část křesťanstva přichází zkrátka, když přijde na to, abychom vyjádřili své přesvědčení.

Ocelová magnólie

Dovolte mi, abych nejprve popsal pro ty, kteří neměli to štěstí magnólíi vidět. Je základem jižanských zahrad a brzy na jaře má obrovské bílé, růžové nebo žluté

¹ Nebo podobná slova jako "Nebojte se" (např. Mat 1:20; 28:5; Luk 1:13, 30; 2:10; Skutky 27:24).

² Prager, *The Rational Bible*, Genesis 15:1.

³ Hidalgo, *Changing Faith*, 2015, p. 153.

voňavé květy. Strom může být mohutný a odolává vichřicím. Říká se, že květy představují vznešenost a čistotu. "Ocelová magnólie" je označení pro ženu, která je příkladem jak tradičně ženských vlastností, tak neobvyklé statečnosti, často jde o jižanskou ženu, která je silná a nezávislá, ale zároveň ženská. Má neochvějnou povahu a často je oporou rodiny. Ocelová magnólie má neúnavnou sílu, odhodlání a rozhodnost. Podle slov jednoho spisovatele se v obrazu ocelové magnólie "snoubí krása s vytrvalostí, jemnost s odolností, křehkost s houževnatostí, sladkost s výdrží". (To zní děsně podobně jako ta žena z Přísloví 31!) Ocelová magnólie je velmi silná, ale používá tuto sílu s rozvahou.⁴

Jednou z biblických ocelových magnólií byla Johana, která byla jednou z hlavních Ježíšových následovnic. Byla manželkou Chuzy, Herodova finančního správce. Byla to zjevně zámožná žena. Doprovázela Ježíše během jeho služby nejméně dva roky a finančně podporovala velkou část, ne-li většinu životních nákladů učedníků.

Rozhodně nejsem první, kdo Marii Magdaleně přisuzuje roli ocelové magnólie. Nepocházela sice z jihu, ale byla zdrojem síly po celou dobu Ježíšova působení. V evangeliích je zmíněna *čtrnáctkrát*; v osmi z nich je jmenována spolu s dalšími ženami, ale vždy je na prvním místě. Pozoruhodné je také to, že byla první, kdo Ježíše po jeho vzkříšení spatřil. Jaká to čest!⁵

Je také pozoruhodné, že ona a ostatní ženy neochvějně stály u ukřižování (zatímco muži utíkali) až do samého konce. Následovala Ježíše na jeho poslední cestě do Jeruzaléma, byla u soudu, kde byl on, který byl bez hříchu, prohlášen za vinného. Musela být svědkem toho, jak na Ježíše plivali a surově ho bili, a přesto tam stále byla. Musela vidět jeho strašlivou cestu na Kalvárii a mučení, když byl přibit na kříž. Jak to snášela? Určitě slyšela Ježíšovy mučivé výkřiky a bylo jí zlomeno srdce, když ho kopí zabodnuté do boku prohlásilo za mrtvého. Utěšovala Ježíše jejich přítomností, jejich blízkostí, která ukazovala jejich

lásku a věrnost? Její přítomnost během tohoto krutého utrpení o ní vypovídala mnohé. Úzkost při pohledu na Ježíšovu smrt a odporné vášně těch, kteří se mu vysmívali a chtěli ho zabít, ji nepřiměly opustit svou stráž. Nikdy neutekla. Zůstala zde neochvějně až do hořkého konce. Myslím, že její vroucí láska k Ježíši a její odvaha (a odvaha ostatních žen) je naprosto pozoruhodná, téměř nepředstavitelná. Jako poslední opustila kříž a zůstala v blízkosti Ježíšova těla. Nedovolila, aby cokoli narušilo její svědectví, její věrnost Ježíši. Dívala se, jak Josef z Arimatie zapečetil jeho tělo do hrobu, a jistě odešla s jedním z největších zármutků, jaké lidstvo zná.

Pak ale jejím světem otrásl náš všemocný Bůh a ona se mohla jako první stát svědkem nejdůležitější události v dějinách. Nejenže je Maria nejnepravděpodobnější kandidátkou na tuto poctu, ale její příběh ukazuje, že Ježíš jde proti očekávání a působí prostřednictvím překvapení (což je také Boží metoda). Skutečnost, že Ježíš a jeho Otec použili jednu z nejnepravděpodobnějších osob, je sama o sobě nádherným svědectvím o tom, že pokud se necháme použít, Bůh udělá naprosto úžasné věci (Lk 7:43).

Když si Maria uvědomí, že k ní mluví Ježíš, osloví ho *Rabboni*, což znamená učitel, a v tomto případě zřejmě její milovaný učitel. (Je zajímavé, že než poznala, kdo k ní mluví, oslovila toho muže "pane" - kurie, "pane", což je titul dostatečně pružný, aby se dal použít jak na Boha, tak na zahradníka!⁶) Marie byla tehdy jako první pověřena, aby to řekla Dvanácti, a nepochybně po zbytek života vyprávěla a opakovala vítězství svého učitele a Pána nad smrtí. Jaké svědectví měla jako nejpřednější svědek vzkříšení! O Ježíšově vzkříšení mohla mluvit s vášní. To, co zažila – vidět ho na vlastní oči přejít ze smrti do vzkříšeného života -, by bylo předobrazem a vzorem pro jeho následovníky.

K prověření

Tento známý citát připisovaný svatému Františkovi: "Hlásejte evangelium za všech okolností; když je to

⁴ Ocelové magnólie se zasloužily o vznik a používání fráze "bless their hearts" (požehnej jim srdce), která má mnoho významů, od upřímného, sympatického a upřímného až po téměř urážlivý, používaný s povýšeností a dokonce pohrdáním. Pro ženy z jihu to může být způsob, jak se omluvit za to, že o někom mluví špatně. Nyní si tento nástroj vypůjčují

i muži!

⁵ "Prvním" věcem obvykle přikládáme velkou váhu. V tomto případě se Ježíš poprvé nezjevil jednomu z Dvanácti, ale Marii.

⁶ Jan 20:15, onegodtranslation.com

nutné, používejte slova" je znepokojivý v mnoha ohledech. Toto rčení si téměř žije vlastním životem, ale dělá násilí na Ježíšových slovech. Znázorňuje teologii, která je cizí evangeliím a rozhodně cizí evangeliu o Království. Ježíš znovu a znovu zdůrazňoval, že je nesmírně důležité jednak naslouchat⁷ jeho *slovům* a jednak jeho *slova* poslouchat. I když chápu dramatické účinky, které může mít život ve službě, je omezený, omezený v tom, že není schopen požehnat druhým rozhodujícími pokyny nezbytnými pro vstup do Království.

Proč je to tak znepokojující? Protože je v tom kus pravdy, ale víme, že i polopravda je lež. Je to znepokojující, protože je v tom skrytý falešný předpoklad, že nejmocnější kázání by byla nevyslovená. To je zpátečnické myšlení. Znamená to příkře odporovat Ježíšovi: "Proto každý, kdo slyší tato má **slova** a poslouchá je, je jako moudrý muž, který si postavil dům na pevné skále... Každý, kdo slyší má **slova** a neposlouchá je, je jako hlupák, který si postavil dům na písku" (Mt 7:24, 26).

Je to znepokojivé, protože se tím v podstatě říká, že hlásat evangelium příkladem je *ctnostnější než hlasem*.

Je důležité prozkoumat, jakému biblickému učení se snaží citát nás naučit. Je obzvláště nebezpečný především proto, že okamžitě vytváří zbytečnou a falešnou dichotomii mezi demonstrací evangelia a jeho hlásáním. Citát předpokládá a tvrdí, že žít jako Ježíš je nadřazeno hlásání Ježíšova evangelia. Jako by říkal: '*Nedělejte si starosti s mluvením o Ježíši, prostě žijte jako on a všechno se zařídí samo.*' To je v dnešní kultuře velmi populární postoj, protože většina křesťanů je velmi citlivá na to, že by svým biblickým světonázorem mohli někoho urazit. Proto ve snaze nikoho neurazit přijímáme slabou misiologii, kterou Ježíš ani apoštolové sami neprovozovali. Musíme mít na paměti, že **správné myšlení** (teologie) **vede ke správnému životu** (misiologie).⁸

Výchova učedníka by měla a musí zahrnovat jak demonstraci, tak vyučování prostřednictvím řeči. Skutky ukazují tento soulad. Měli bychom ovšem projevat vlastnosti, které povedou lidi k víře a následování Ježíše – ale nikdy ne tak, abychom vyloučili vyprávě-

ní příběhu. Není to buď, anebo. Je to obojí/e. Je třeba svědčit o Ježíšových slovech a následovat jeho životní styl. Nejsou ve vzájemném rozporu. Štěpán je pro nás vzorem v tom, že jeho činy odpovídaly jeho slovům, nejvášnivějšímu a nejtvrďšímu kázání vůbec (Sk 7). Pokud jste jako křesťané v pokušení uvěřit tomtu nebiblickému a škodlivému tvrzení, že slova nejsou nutná, smiřte se prosím s Pravdou a o to naléhavěji naslouchajte Ježíšovým slovům a pak je praktikujte.

Většina křesťanů, které osobně znám a kteří tento citát milují, se bojí sdílet svou víru s ostatními a téměř nikdy o své víře obecně nemluví. Opravdu měl Ježíš na mysli právě toto, když vstal z hrobu a dal svým učedníkům velké pověření? (Mt 28:18-20). Žít dobrý život, ale mluvit o něm jen tehdy a tehdy, když na to přijde řeč?! Těžko chápu, jak může někdo exegeticky dojít k takovému závěru po přečtení knihy Skutků (o jiných novozákonních listech nemluvě). Prvotní církevní společenství navštěvovalo veřejná prostranství a denně chodilo od domu k domu (Sk 2:46) a sdílelo evangelium, hlásalo Království a učilo o vzkříšeném Kristu jako ti, kdo byli očitými svědky. Mluvit o Ježíši a Království bylo to jediné, co učedníci denně dělali. Připouštím, že milovali lidi, sloužili jim, prodávali majetek atd. ale **tyto skutky lásky a soucitu nebyly nikdy odděleny od věrného hlásání evangelia**.

Nejvíce znepokojivá je v tomto citátu věta 'v případě potřeby'. *Pokud nutné?* Zamyslete se nad tím, co tato dvě slova znamenají. Logickým předpokladem zde musí být, že křesťané mohou a mají žít jako Ježíš, aniž by kdy mluvili o Ježíši nebo evangeliu. Zahrnuje také chybný předpoklad, že mluvit o Ježíši nebo evangeliu by mělo být naší poslední možností. Opravdu?! Takový dojem máte z knihy Skutků? Mluvili o Ježíši až jako o poslední možnosti, jak k němu přivést lidi? Ani náhodou. Ježíš byl to první, co měli na mysli, v srdci a na rtech...

V žádném jiném aspektu života a kultury nepředpokládáme, že když někdo jen sleduje naše chování, automaticky dojde k pochopení toho, co děláme. Nechodíme do školy a jen se díváme, jak učitelé vybarvují, kreslí nebo píšou. Oni učí. Říkají pokyny, vysvětlují pojmy a vedou nás při učení, přičemž nám modelují správný způsob, jak úkol dokončit. Přirozený způsob, jakým se učíme téměř všechno, zahrnuje poznávání a nějaké uplatnění těchto znalostí v praxi.⁹

⁷ Šema!

⁸ Brett Ricley, "3 Problems with 'Preach the Gospel at all

times; use words if necessary'" displaythegospel.com, 4. červen, 2018, důraz přidán.

⁹ Ibid.

"Jak ho [Ježíše] tedy budou lidé vzývat, pokud mu neuvěří? A jak mu uvěří, jestliže ho [Ježíše] neslyšeli kázat evangelium? A jak ho uslyší, pokud jim ho někdo nebude kázat?... Víra je tedy založena na slyšení – na slyšení poselství evangelia, které hlásá Mesiáš" (Řím 10:14, 17). Protože je nám řečeno, abychom "šli do celého světa a hlásali evangelium všemu stvoření" (Mk 16:15), jsme vlastně Ježíšem pověřeni, abychom dělali to, co dělal on (Mt 7:21). Naše společnost se nachází v zoufalém stavu ztracenosti a prožívá prázdnotu, kterou může zaplnit pouze pravda Ježíšova a slova jeho Otce. Kéž bychom byli přítomni tomuto dobrodružství (a byli moudří!), když budeme poslouchat tato životodárná slova, a tím přenášet požehnání, které jsme obdrželi, na druhé lidi.

Komentáře

Nezapomeňte na Zjevení 1:6: 'On nás učinil královstvím, kněžství svého Boha a Otce – jemu sláva a moc na věky věků!' Když uvažují o vyhlídkách budoucího věku, představte si, jaké to asi je, když máte v sobě "ctnost" - esenci Ducha živého Boha - a když z vás tato ctnost proudí, abyste uzdravovali, učili, kázali a byli pramenem spravedlnosti pro své okolí. Myslím, že právě to budou mít a dělat ti, kdo vládnu a kralují s Ježíšem. A ctnost je to, co budou potřebovat, aby mohli vládnout a kralovat nad svárlivým světem, kde je třeba mnohé trestat železným prutem, protože nemilují pravdu. Právě takoví se spojí se satanem, až bude na konci tisícileté vlády propuštěn." -*Kalifornie*

- "Píšu vám tento dopis, abych vám řekl, jak moc si vážím všeho, co jsem se od vás a J. Dana Gilla z Reformace 21. století (21stcr.org) naučil. Díky vám, Danovi a dalším jsem si uvědomil, že Ježíš byl skutečně člověk, a pak mi všechno ostatní v Písmu konečně dávalo smysl. Moje žena byla vychována jako katolička a já jako luterán, ale v obou náboženstvích jsme odpadli od víry. Nějakou dobu jsme studovali u svědků Jehovových a uvědomili jsme si, že Trojice a mnoho

křesťanských nauk je falešných. Studoval jsem tyto věci historicky a zjistil jsem, jak tyto falešné nauky vznikly ve čtvrtém století. Je těžké uvěřit, že tyto nebiblické myšlenky se zmocnily křesťanství, jak ho známe." – *Virginie*

- "Biblická unitářská služba v tomto nápravném zařízení stále pokračuje. Je to už dva roky. Pravidelně k nám chodí 20 lidí, někdy i 30 nebo 40, jednou 58 lidí. Několik lidí jsme ztratili díky tomu, že jsem jim vysvětlil, že Ježíš není Bůh, že mrtví lidé jsou mrtví a že ztracení shoří, nikoliv navždy zůstanou hořet. Ale raději budeme kázat a učit pravdu několika málo lidem, než kázat a učit lež velké skupině lidí se svědicíma ušima." - *Severní Karolína*

- "Nedávno jsem narazil na vaši práci, protože jsem se musel postavit čelem k tomu, čemu vlastně věřím o Boží podstatě. Téměř od chvíle, kdy jsem se ve svých 20 letech (před 21 lety) stal křesťanem, jsem měl pocit, že Trojice je něco, co je v křesťanské učenosti značně přitažené za vlasy. Málodky jsem se o tom někomu zmínil ze zřejmých obav z odcizení. Před dvěma lety jsem přestal být kalvinistou. Díky Pánu, že jsem neztratil víru! Od té doby jsem se rozhodl, že budu 'svým vlastním člověkem'. Pokračoval jsem v různých studiích všech hlavních principů naší víry, které stále zůstávaly v mezích ortodoxního křesťanského postoje, ale přesto tam, kam mě pravda mohla zavést. Od té doby jsem zjistil, že jsem blíže otevřenému teistickému postoji k předvídaní, ale velmi umírněnému. Mám pocit, že poslední hranicí je poctivé přehodnocení učení o Trojici. Ale pokud mám být otevřený, jsem naprosto zděšený. Důsledky toho, kde si myslím, že bych mohl skončit, jsou tak velké, že je těžké vůbec začít. Snažím se sebrat odvahu k dalšímu kroku, ale mám strach. Myslím, že unitářská nálepka má v sobě tolik zavazadel. Vyvolává ve mně představu odpadlých puritánských církví z Nové Anglie a jejich liberálně-modernistických potomků, kteří vůbec neberou ohled na biblickou morálku." - *Georgia*